Mal

Chapter 2

- ן אַלָּיל,כֶם הַ/מִּצְוָה הַ/זְּאַת הַ/כֹּהֲנִים: ^{1}
- 2 אִם־לָּא תִשְׁמְעוֹּ וְ/אִם־לֹא תָשָּׁימוּ עַל־צֵׁב לָ/תַּת בֶּבְוֹד לִ/שְּׁמִּ/י אָמַר` יְהָוָה צְבָאוֹת וְ/שִׁלַּחְתָּי בָ/כֶם אֶת־הַ/מְאֵרָה וְ/אָרוֹתַי אֶת־בִּרְכְוֹתֵי/כֶם וְ/גַם אֲרוֹתִׁי/הַ בִּי אֵינְ/כֵם שַׂמִים עַל־לֵב:
- ^{3} הָּנְ/נִּי גֹעֵר כְּ/כֶם אֶת־הַ/זֶּׁרַע וְ/זַרִיתִי פֶּּרֶשׁ עַל־פְּנֵי/כֶּם פֶּּרֶשׁ חַגִּי/כֵם וְ/נַשָּׁא אֶתְ/כֶם אֵלֵי/ו:
- ⁴ וְ/יַדַעְהֶּם כָּי שָׁלַּחָתִּי אֲלֵי/כֶּם אֵת הַ/מִּצְוָה הַ/זִּאת לְ/הִיָוֹת בְּרִיתִ/י[^] אֶת־לֵוֹי אָמַר יְהָוָה צָּבָאִוֹת:
- לּבְרִיתְ/י ו הָיְתָה אִפּּוֹ/וֹ הַ/חַיִּים וְ/הַּ/שֶּׁלוֹם וָ/אָפְגַ/ם־לְ/וֹ מוֹרָא וֹ בְּרִיתְ/י וּ הָיְתָה אָפּוֹ/וֹ הַ/חַיִּים וְ/הַּ/שֶּׁלוֹם וָ/אָפְגַיִ שְׁקֻ/י נָחָת הָוּא:
- הַלָּכְת אֱמֶת הָיְתָה בְּ/פִּי/הוּ וְ/עַוְלָה לֹא־נִמְצָא בִ/שְׂפָתֵי/ו בְּ/שָׁלְוֹם הּלַכְת אֱמֶת הַלָּהְ אָהָּ/י וְ/רָבָּים הֵשִּׁיב מֵ/עַוְן: וּ/רָבָּים הָאָיב מָ/עַוְן:
- ⁷ בִּי־שִּׂפְתַי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַּעַת וְ/תוֹּרָה יְבַקְשְׁוּ מִ/פֵּי/הוּ בִּי מַלְאַדְּ יָהֵוָה־צָבַאָוֹת הָוּא:
- אָפֶּת פַרְתָּם מִן־הַ/דֶּּרֶה הָכְשַׁלְתָּם רַבִּים בַּ/תּנֶרֵה שְׁחַמָּם בְּרֵית הַלְּיִּה אָפָאוֹת: הַלְלֵּוֹי אָפַר יְהָנָה צְּבָאוֹת:
- ן אַם־אַנִּי נָתַתִּי אֶתִּ/כֶם נִבְזִים וּ/שְׁפָלִים לְ/כָל־הָ/עֵם כְּ/פִּי אֲשֶׁר אַנְיָבָם שָׁת־דְרַבַּ/י וְ/נִשְׁאִים פָּנִים בַּ/תּנָרָה: פ
- 10 הַ/לוֹא אָב אָחָד רְ/כֻלָּ/נוּ הַ/לְוֹא אַל אֶחָד בְּרָאֵ/נוּ מַדּׁוּעַ נִבְגַּד אִישׁ בְּאַחִי/ו לְ/חַלָּל בְּרִית אֲבֹתִי/נוּ:
- 11 בָּגֶדָה יְהוּדָּה וְ/תוֹעֵבָה נֶעֶשְׂתָה בְ/יִשְׂרָאֵל וּ/בִ/יְרוּשָׁלָם כִּי וּ חִלֵּל יִי בְּגִדָה יְהוּדָה לְדָשׁ יִהוּדָה לְדָשׁ יִהוּדָה לְדָשׁ יִהוּדָה לְדָשׁ יִהוּדָה לִבְשׁ
- יַעַקֹב אָשָר יַעַשֶּׁ/נָּה עָר וְ/עֹּנֶה מֵ/אָהָלֵי יַעֲקֹב ^{12} יַכְבַּרת יְהֹּוָה לַ/יהָוָה צְּבָאוֹת: פּ וּ/מַגִּישׁ מִנְּחָה לַ/יהָוָה צְבָאוֹת: פּ
- ן יהוָה בְּכִי וַ/אַנֵקָה בְּקְעַשׁוּ בַּסְּוֹת דִּמְעָה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה בְּכִי וַ/אַנֵקָה מֵאַין עוֹד בְּנוֹת אֶל־הַ/מִּנְחָה וְ/לְ/ַקַחַת רָצִוֹן מִיֹּיֶד/כֶּם: מֹאַין עוֹד בְּנוֹת אֶל־הַ/מִּנְחָה וְ/לְ/ַקַחַת רָצִוֹן מִיֹּיֶד/כֶם:
- ן אַשֶּׁת נְעוּרֶי/ךְ אַעַרְהָּס עַל־מָה עַֿל כִּי־יְהוָה הַנִּיד בֵּינְ/ךְ וּ אַשֶּׁת נְעוּרָי/ךְ אַשֶּׁת בְּריתָ/דְ: אַשֶּׁר אַתָּה בָּגַדְתָּה בָּּ/ה ן/הָיא חֲבֶרְתִּי/ךְ וְאֵשֶׁת בְּריתָ/דְ:
- 15 וְ/לֹא־אֶחָד עִשָּׁה וּ/שְׁאָר רוּחַ לֹּ/וֹ וּ/מָהֹ הָ/אֶחָׁד עִשָּׁה וּ/שְׁאָר רוּחַ לֹּ/וֹ וּ/מָהֹ הָ/אֶחָׁד עְשָּׂה וּ/שְׁאָר וְעִנֶּרִי/ךְ אֵל־יִבְגָּד: וְ/נִשְׁמַרְהָּם בְּ/רִוּחַ/כֶּם וּ/בְ/אֵשֶׁת נְענָרִי/ךְ אֵל־יִבְגָּד:
- 16 כְּי־שָׁנֵא שַׁלַּח אָמָר יְהוָהֹ אֱלֹהַי יִשְׂרָאֵׁל וְ/כִּסָּה חָמָס עַל־לְבוּשׁׁ/וֹ אָמַר יְהָנָה צָּבָאֶוֹת וְ/נִשְׁמַרְתָּם בְּ/רוּחַ/כָם וְ/לָא תִבְגִּדוּ: ס

Chapter 1

- ^{1} מַשָּׂא דְבַר־יְהָוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּ/יַד מַלְאָכִי: ^{1}
- ^{2} אָהַרְתָּע הָלְנּה הָ/לְּוֹא־אָּח אָהַרְתָּל הָלְּה וַ/אֲמַרְתָּם בַּ/מָה אָהַרְתָּ/נוּ הָ/לוֹא־אָּח עֲשֵׂוּ לְ/יָעַקֹב נָאָם־יִהוָּה וַ/אֹהָב אַת־יַעַקֹב:
- i/אָת־נַשָּׁן שָׁנֵאתִי נְ/אָשִׂים אָת־הָרִי/וֹ שְׁמָמָה נְ/אָתּרַנַחָּלָתְ/ אָתרַנַּחָלָתְיּ נְ/אָתַּנָּוֹת מַּדְבֵּר:
- ^{4} פִּי־תֹאמֵׁר אֱדוֹם רֵשַּׁשְׁנוּ וְ/נָשׁוּבֹ וְ/נִבְנָה חֲרָבֿוֹת כְּה אָמֵר יְהָוָה צְּבָאוֹת הַמֶּה יִבְנִוּ וַ/אָנִי אָהֶרִוֹס וְ/קְרְאָוּ לָ/הֶם ֹגְּבָוּל רִשְׁעָה וְ/הָ/עֶם אֲבָאוֹת הַמֶּה יִבְנִוּ וַ/אָנִי אָהֶרוֹס וְ/קּרְאָוּ לָ/הֶם גְּבְוּל רִשְׁעָה וְ/הָעָם אֲשֶׁר־זַעַם יְהָוָה עַד־עוֹלֵם:
- ל וְעֵינֵי/כֶם תִּרְאֶינָה וְ/אַתָּם תִּאמְרוּ יִגְדַּל יְהוָה מֵ/עֵל לְעְּכָוּל יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל:
- ⁶ בֵּן יְכַבֵּד אָב ן/עֶבֶד אֲדֹנֵי/ו ן/אִם־אָב אָנִי אַיֵּה כְבוֹדְוֹי ן/אִם־אֲדוֹנִים אָנִי אַיַּה מוֹרָאִ/י אָמַר וּ יְהָוָה צְבָאוֹת לְ/כֶם הַ/כְּהָנִים בּוֹזֵי שְׁמִּי/רְ וַ/אֲמַרְתַּּם בַּ/מֵה בַּזִינוּ אֶת־שְׁמֵ/ךְּ:
- ⁷ מַגִּישִׁים עַל־מִזְבָּחִ/י´ לֶחָם מְגֹאָל וַ/אֲמַרְתָּם בַּ/מָּה גַאַלְגֵוּ/דְּ בֶּ/אֱמָרְ/כֶּם שֻׁלְחַן יְהָוָה נִבְזָה הָוּא:
- ן אָנֶר לִּ/וְבַּׁהַ אֵין דֶע וְ/כִי תַגָּישׁוּ פָּפָּחַ וְ/חֹלֶּה אֵין דֶע וְ/כִי תַגָּישׁוּ פָּפָּחַ וְ/חֹלֶּה אֵין דֶע הַקְריבֵּ/הוּ נָא לְ/פָּחָתָּ/הְ הַ/יִּיְצְ/הְּ אָוֹ הַ/יִּשְׂא פָּנֶּי/הְ אָמַר יְהְנָה בְּקִריבַּ/הוּ נָא לְ/פֶּחָתָּ/הְ הַ/יִּרְצְ/הְּ אָוֹ הַ/יִשְּׂא פָּנֶּי/הְ אָמַר יְהְנָה צְּבָאוֹת:
- ן אַתָּה חַלּוּ־נָא פְנִי־אֵל וַ/יחָגַ/נוּ מִ/יֶּדְ/כֶם הַיְּתָה זֹּאת הַ/יִשָּׂא מִ/כֶּם פָּנִים אָמַר יְהָוָה צְבָאוֹת: פָּנִים אָמַר יְהָוָה צְבָאוֹת:
- ^{10} מֶי גַם־בֶּ/כֶּם ֹ וְ/יִסְגָּׁר דְּלָתַׁיִם וְ/לְא־תָאָירוּ מִזְבְּחֻ/י חָנֶּם אֵין־לְּ/י תֻבֶּס אָמֵר יְהָנָה צְּבָאוֹת וּ/מִנְחָה לְא־אָרְצָה מִיֶּדְ/כֶם:
- ^{11} פָּי מִ\מִּזְרַח־שֶּׁמֶשׁ וְ\עַד־מְבוֹאֹ\וֹ בָּדְוֹל שְׁמִ\' בַּעּוֹיִם וּ\בְ\כָל־מָקּוֹם מַקְעַר מַגָּשׁ וְ\עַד־מְבוֹאֹ\וֹ בָּדְוֹל שְׁמִ\' בַּעּוֹיִם אָמַר מַקְעַר מַגָּשׁ לְ\שְׁמָ\' וּ\מִנְחָה טְהוֹרֶה פִּי־בָּדְוֹל שְׁמִ\' בַּעּוֹיִם אָמַר יְהָנָה צְּבָאוֹת:
- ן אָאָלָי מְלֹאָל הֿוּא בּ\אָמָך/כֶּם שֵׁלְחָן אָדנָ/י´ מְגֹאָל הֿוּא בּ\אַמָר/כָּם שֵׁלְחָן אָדנָ/י´ מְגֹאָל הֿוּא בּ\אַקּ/וֹ: (12)י נְּבָּלָה אָּכְלְ/וֹ:
- ^{13} וַ/אַמַרְתָּם הּנֵּה מַ/תְּלָאָה וְ/הִפַּחְתָּם אוֹתֹ/וֹ אָמַר יְהָנָה צְּבָאוֹת וּ/הָבֵאתָם גָּזוּל וְ/אֶת־הַ/פִּמַתַ וְ/אֶת־הַ/חוֹלֶה וַ/הָבֵאתָם אָת־הַ/מִּנְחָה הַ/כְּבְאתָם הָאַרְצָה אוֹתֶ/ה מִ/יָּדְ/כָם אָמַר יְהָנָה: ס
- ¹⁴ וְ/אָרָוּר נוֹבֵל וְ/יֻשׁ בְּ/עֶדְר/וֹ זָבֶּׁר וְ/נֹדֶר וְ/זֹבֵחַ מְשְׁחָת כְּ/אדֹגֵ/י כִּי° מֵלֵךְ גַּדׁוֹל אָנִי אָמֵר יְהָוָה צְּבָאוֹת וּ/שְׁמֵ/י נוֹרָא בַ/גוֹיִם:

הוֹגַעְנוּ כָּ/אֲמֶךְ/כֶּׁם בֹּ/אֲמֶרְהָם יְהוָהֹ בְּ/דִּבְרֵי/כֶּׁם וַ/אֲמֵרְהָם בַּ/מֵּה הוֹגַעְנוּ כָּ/אֲמֶרְ/כֶּם כָּל־עֹשֵׁה רְע טִוֹב וּ בְּ/עֵינֵי יְהוָה וּ/בָ/הָם הָוּא חָפַּׁץ אָוֹ אַיָּה אֱלֹהֵי הַלְּמִשְׁפַּט: הַ/מִּשְׁפַּט:

Chapter 3

- 1 הָנְ/נִי שֹלֵתַ מַלְאָבִּי/ וּ/פִנָּה־דֶרֶךְ לְ/פָנָּי/ וּ/פִתְאֹם יָבּוֹא אֶל־הֵיכָל״וֹ הָ/אָדְוֹן וּ אֲשֶׁר־אַתָּם מְבַקְשִׁים וּ/מַלְאַרְ הַ/בְּרִית אֲשֶׁר־אַתָּם חָפַצִים הָנָּה־בָּא אַמֵּר יִהְוָה צְּבָאִוֹת:
- וֹמָי מְכַלְכָּל ֹצֶת־יִוֹם בּוֹאֹ/וֹ וּ/מִי הָ/עֹמֵד בְּ/הַרְאוֹתְ/וֹ כִּי־הוּאֹ בְּ/אַשׁ מְצַרָף וּ/כְרָכַּלִית מְכַבְּסִים: מְצַרֵּף וּ/כְ/בַּרָית מְכַבְּסִים:
- ן אָלָשַׁב מְצֵּלֶרף וּ/מְטַהֵר בֶּּטֶף וְ/טִהַר אֶת־בְּגֵי־לֵוִי וְ/זַקַּק אֹתָּ/ם כַּ/זָּהָב וְ/כַּלֻכֶּסֶף וְ/הָיוּ לַּ/יהוָה מַגִּישֵׁי מִנְחָה בִּ/צְּדָקְה:
- ר וּלְעֶרְכָה בֹּלִימִי עוֹלֶּם וּלְכְלְשָׁנִים (יְרוּשָׁלָבְ בִּלִימֵי עוֹלֶּם וּלְכְלְשָׁנִים בּלְעָרְכָה בְּלִימִי עוֹלֶּם וּלְכְלְשָׁנִים בּלְתַּבְיה בְּלִימִי עוֹלֶּם וּלְכְלְשָׁנִים בּלְיִמְנִיּוֹת:
- ⁵ וְ/קַרבְתַּי אֲלֵי/כֶם בֻׁ לַ/מִּשְׁפָּט וְ/הָיֵיְתִי וּ עֵד מְמַהֵּר בַּ/מְכַשְׁפִים וּ/בַ/מְנַאֲפִים וּ/בַ/בְּשִׁכָּעִים לַ/אֲשֶׁקֶר וּ/בְ/עִשְׁקֵי שְׁכַר־שָׁכִיר אַלְמָנָה וּ/בַ/מְנַאֲפִים וּ/בַ/נִּשְׁכָּעִים לַ/אֱשֶּקר וּ/בְעִשְׁקִי שְׁכַר־שָׁכִיר אַלְמָנָה וּ/בַיְאָנֹת:
  וְ/יַתְּוֹם וּ/מַטֵּי־גֵר וְ/לְּא יִרֵאוֹ/נִי אֲמֵר יִהוָה צְּבַאִּוֹת:
  - $rac{6}{3}$ כָּי אָנִי יְהָוָה לָא שֶׁנֵיתִי וְ/אַתָּם בְּנִי־יַעֲקֹב לָא כְלִיתָם:
- ⁷ לְ/מִּ/ימֵי אֲבֹתֵי/כֶּם סַרְתָּם מֵ/חַקּ/י וְ/לָא שְׁמַרְתָּם שְׁוּבוּ אֵלַ/י וְ/לָא שְׁמַרְתָּם שְׁוּבוּ אֵלַ/י וְ/אֲשִׁרְתָּם בַּ/מֵה נְשִׁוּב:
  וְאֵשְׁוּבָה אֵלֵי/כֶּם אָמֵר יִהְוָה צְּבָאוֹת וַ/אֲמַרְתָּם בַּ/מֵה נְשִׁוּב:
- ^{8} הַ/יִקְבַּּע אָדָׁם אֱלֹהִים כִּי אַמֶּם קֹבְעִים אֹתִּ/י וַ/אֲמַרְתָּם בַּ/מָּה קַבְעַנְוּ/הַ הַ/מַעֲעֵלֵר וְ/הַ/תְרוּמָה:
  - פֿר/וֹ: פַֿלְעִים הַעָּנִים הַעָּוֹי פַּלְאוֹ: אָתָם גַאָּרִים הַעָּוֹי פַּלְאוֹ: פֿרִיים הַעָּוֹי פַּלְאוֹ: ^{9}
- 10 הָבִּיאוּ אֶת־כָּל־הַ/מַּצְשֵׁר אֶל־בֵּית הָ/אוֹצָּׁר וְ/יהָי טֶּׁרֶף בְּ/בִיתִּ/י וּ/בְחָנָוּ/נִי נָאֹ בָּ/וֹאת אָמֵר יְהָנָה צְבָאֵוֹת אִם־לְּא אֶפְתַּח לְ/כָּם אֲת אַרָבּוֹת הַ/שָׁבִּים וַ/הַרִיקֹתִי לְ/כֶם בְּרָכָה עַד־בְּלִי־דֵי:
- ן אָעַרְתִּי לָ/כֶם בָּ/אֹבֵּל וְ/לְא־יַשְׁתִּת לָ/כֶם אָת־פְּרֵי הָ/אַדָּמֵה אַ וְ/לְא־תַשׁבֵּל לְ/כֶם הַעֹּבֶּל בַּ/שְׂלֶה אָמַר יְהְוָה צְּבָאוֹת: וְ/לֹא־תְשׁבֵּל לְ/כֶם הַעֹּבֶּכְוֹ בַּ/שְׂלֶה אָמַר יְהְוָה צְבָאוֹת:

- רָהָנָה אָמֶר אָמֶר אָמֶר אָמֶר הָלּגוֹיָם בְּי־תִּהְיָוּ אַמֶּם אָבֶרץ הַפֶּל אָבֶרץ הָנָה בּי־תַּהְיָוּ אַמֶּם אָבֶרץ הַבֶּץ אָבַר יְהָנָה אַבְּאוֹת: ס
  - $\pm \sqrt{1}$ תַּלְלִי/הָ עַלַ/י הַבָרִי/כָם אַמַר יְהָוֶה וֹ/אַמַרְהֶּם מַה־נִּדְבַּרְנוּ עָלֶי/הָ אוֹ חַזְקוּ עַלַ/י הַבָרי/כָם אַמַר יְהָוֶה וֹ
- 14 אֲמַרְהֶּׁם שָׁוָא עֲבָד אֱלֹחֵים וּ/מַה־בָּצַע כִּי שָׁמַּרְנוּ מִשְׁמַרְתֹּ/וֹ וְ/כִי הַלֶּכְנוּ קִדְרַנִּית מִ/פָּנִי יִהְוָה צְּבָאוֹת:
- 15 ן/עַשָּׁה אָנַחְנוּ מָאַשְּׁרִים זֵדֵים גַּם־נִבְנוּ עֹשֵּי רִשְׁעָּה גַּם בָּחְנוּ אֱלֹהִים וַ/יִּפְּלֵטוּ:
- אָז נִדְבְּרֶוּ יִרְאֵי יְהָוָה אָישׁ אֶת־רֵעֵ/הוּ וַ/יִּקְאֵשׁב יְהָנָהֹ וַ/יִּשְׁמְּע ¹⁶ וֹיִיּשָׁבֵּי עְּמְ/וֹ: לְיִרָאֵי יְהֹוָה וּ/ּלְ/חִשְׁבֵּי שְׁמְ/וֹ:
- רְּהָיוּ לְּ/י אָמַר יְהָוָה צְּבָאוֹת לַ/יּוֹם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה סְגַלְּה וֹלְיִי לְּיִי אָמַר יְהָנְה צְּבָאוֹת לַ/יּוֹם אֲשֶׁר אָמִי סְגַלְה בְּעִי עַל־בְּּנְ/וֹ הָ/עַבְד אֹתְ/וֹ:
- ן אָשֶׁר לָא אַלהִים לַּיִן אַדָּיק לְעָשֶׁע בָּין עֹבָּד אֱלהִים לַ/אֲשֶׁר לָא לָאַע בַּין עֹבָּד אֱלהִים לַ/אֲשֶׁר לָא עַבַד/וֹ: ס
- לינְהָלּה הַ/יּוֹם בָּא בַּצֵר כַּ/תַּגָּוּר וְ/הָיּוּ כָל־זַדִּים וְ/כָל־עֹצֵיה רִשְׁעָה רִשְׁעָה בְּיִלְב בַּי־הָגָּה הַ/יִּוֹם הַ/בָּא אָמֵר יְהָוָה צְּבָאוֹת אֲצֶער לֹא־יַעְעָב לַב לָקָם עִיְרָשׁ וְ/עָגָף: לָּהָם עִיֶּרָשׁ וְ/עָגָף:
- ָלְנָפֶי/הָ לְּלֶבֶם יִרְאֵי שְׁמִּ/יֹ שֶׁמֶשׁ צְּדְלָּה וּ/מַרְפֵּא בִּ/כְנָפֵי/הָ מְלַבֶּק וּ/כִּשְׁהָם כְּ/כֶּשְׁהָם כְּ/עֶּגָלַי מַרְבֵּק: וַיִּצְאַתָּם וּ/כִּשְׁהָּם כְּ/עֶּגָלַי מַרְבֵּק:
- אָשֶׁר בּּפְּוֹת רַגְלֵי/כֶם בַּ/יוֹם אֲשֶׁר בּוֹתְם רְשָׁלִּים בִּי־יִהְיָוּ אֵׁפֶר חַּחַת כַּפְּוֹת רַגְלֵי/כֶם בַּ/יוֹם אֲשֶׁר אַנֵי עשָׁה אַמַר יִהְוָה צְּבָאִוֹת: פ
- 22 זְכָרֵּוּ תּוָרָת מֹשֶׁה עַבְדֵּ/י אֲשֶׁר° צִוִּּיתִי אוֹתְ/וֹ בְ/חֹרֵב[´] עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חָקִים וּ/מִשְׁפָּטִים:
- יוֹם יְהֹנָה הַ/פָּבֵי אַלפָּנִי הַלְּבָּה הַ/פָּבֵי בּוֹא יִוֹם יְהֹנָה הַלָּבָּה הַעָּבָיא לְיִפְנֵּי בּוֹא יִוֹם יְהֹנָה הַ הַעָּדְוֹל וְ/הַ/בּנָרָא:
- אָרָע פֶּן־אָבֿוֹת פַּן־אָבֿוֹת פַּן־אָבֿוֹת פַּן־אָבֿוֹת פַּן־אָבֿוֹת פַּן־אָבֿוֹת פַּן־אָבֿוֹת וֹלְבּ בָּנִים עַל־אָביֹת אָרָץ הַרָם: וֹלְהַכֵּיתִי אֶת־הַלֹּאַרץ הַרָם: